

Конкурсы ў лічбах і ў ацэнках

Конкурс капэл праходзіў упершыню (раней "інструментальныя" намінацыі далучаліся да турніру калектываў). Удзельнікі паказалі праграмы "Сольнае выканальніцтва" (на дудзе, скрыпцы ці цымбалах), "Траіста музыка" (трыа), і "Ансамблевае выканальніцтва".

Метадыст па фальклору Гомельскага абласнога цэнтра народнай творчасці Ірына Глушэц пракаментавала конкурс аб'ектыўна (капэлы ад Гомельшчыны ў спаборніцтве не ўдзельнічалі):

— Інструментальныя калектывы былі рознага ўзрочнага падрыхтоўкі. Удзельнікі некаторых з іх займаюцца адразу ўсімі кірункамі фальклорнага мастацтва, а некаторыя гурты спецыялізуюцца толькі па інструментальнай музыцы. Канечне, узровень калектыву дзіцячай школы мастацтваў будзе вышэйшы за гурт сельскага клуба. У ДШМ з дзецьмі займаюцца шмат педагогаў, а ва ўстанове культуры ў сельскай мясцовасці — толькі два — тры. Не заўсёды ўдзельнікі прытрымліваліся рэгламенту (колькасць чалавек на сцэне, удзел у выступе кіраўнікоў), што, канечне, заўважылі гурты, якія рэгламент вытрымлівалі. Усё адзначанае датычыцца не толькі конкурсу інструментальных капэл, але і ўсіх конкурсных праграм.

Што да сельскіх устаноў культуры, то, на мой журналісцкі погляд, гурткі пры іх вызначаюцца большай сацыяльнай значнасцю (чытай: заматываванасцю ўдзельнікаў) за гарадскія. Напрыклад, кіраўнік узорнага аб'яднання аматараў фальклору "Згадка" Мачульскага сельскага дома фальклору Столінскага раёна Ірына Ляшкewіч распавяла:

— У Мачульскай школе 50 дзяцей, з іх 20 ходзяць да мяне займацца, спяваюць. На конкурсы выязджаюць каля 15-ці.

Урэшце, адна справа гарадское дзіця, у якога шмат варыянтаў баўлення вольнага часу, і зусім іншая — малеча з вёскі,

Так дэманстравалі розныя традыцыйныя асцеллы.

Конкурсная праграма "Берагіні" будавалася, можна сказаць, на чатырох кітах: конкурсах танцавальных пар, танцораў-салістаў, музычных інструментальных капэл традыцыйнага складу "Дудар", турніры дзіцяча-маладзёжных фальклорных калектываў.

Алена ЛЯШКЕВІЧ, Мінск — Акцябрскі — Мінск / Фота аўтара

Хто гатовы браць крэдыты на фольк-фэст?

Падчас спаборніцтваў танцавальных пар.

для каго гурток атрымліваецца амаль эксклюзіўным пастаўшчыком культурных паслуг (акрамя тэлевізара і камп'ютара, канешне).

Падзялілася ўражаннямі і ўдзельніца рады экспертаў фэсту, рэдактар аддзела навінаў культуры Дырэкцыі канала "Культура" Беларускага радыё, этнамузыкалаг Аляксандра Макарэвіч:

— На фоне ўсіх удзельнікаў адразу вылучалася капэла гурта "Вянок" з Ракава. Дзіцячая, аматарская,

ды яна, на мой погляд, не саступала па ўзрочні "Капэлі з-пад гаю", у якой граюць студэнты і выпускнікі Універсітэта культуры і мастацтваў. Астатнія гурты былі прыкладна аднолькавага ўзрочнага складана было аддаць камусьці перавагу.

Крыху статыстыкі: у "Берагіні-2016" паўдзельнічалі 81 танцавальная пара; 65 танцораў-салістаў; 5 узроставых катэгорый танцавальных пар; 40 танцаў было ў конкурснай праграме. Пераможцы (у

тым ліку лаўрэаты I — III ступені ў кожнай узроставай групе конкурсу танцавальных пар, а таксама ў спаборніцтве танцораў-салістаў — па 3 ступені ў намінацыях "Чобаты", "Жабка" і "Мікіта"): 15 — Гомельская вобласць; 5 — Мінск; 3 — Любанскі раён Мінскай вобласці; 1 — Магілёўская вобласць (Пратасевіцкая ДШМ Асіповіцкага раёна).

Можна, метадалагічна не зусім слушна аб'ядноўваць разам статыстыку па танцавальных парах і танцорах-

салістах, але гэта дазволіць чытачам, што не былі на "Берагіні", атрымаць больш цэласную карціну. Заўважу таксама, што лічыла менавіта дыпламы лаўрэатаў, а не саміх лаўрэатаў. Напрыклад, Максім Яшчанка, удзельнік фальклорнага гурта "Этна-суполка" з БДУКІМ (Мінск) і Аляксандр Говар, удзельнік узорнага ансамбля танца "Верасок" Капаткевіцкага ГДК Петрыкаўскага раёна, сталі лаўрэатамі двойчы, у розных намінацыях конкурсу танцораў-салістаў.

Па статыстыцы бачна, што безумоўным лідарам у падрыхтоўцы танцораў з'яўляецца Гомельская вобласць. Па колькасці пераможцаў вылучаюцца Капаткевічы (7 дыпламаў ва ўдзельнікаў узорнага ансамбля танца "Верасок" і народнага ансамбля народнай песні, музыкі і танца "Лявоніха" Капаткевіцкага ГДК Петрыкаўскага раёна) і гаспадар пляцоўкі — Акцябрскі (3 дыпламы ва ўдзельнікаў узорнага фальклорнага ансамбля "Праменьчыкі" Акцябрскай ДШМ).

Урэшце, на Гомельшчыне рэгулярна ладзяцца раённыя і абласныя адборачныя туры на "Берагіню", з парамі і гуртамі шчыльна працуе згаданая Ірына Глушэц для якой сёлетні фестываль стаў шостым, а ўдзельнічае ў руху "Берагіні" яна ўжо дзясяты год, пачаўшы студэнткай БДУКІМ. Ірына, падаецца, была адзінай прадстаўніцай абласных метадычных цэнтраў на сёлетнім фестывалі.

Пятая частка беларусаў сёння жыве ў Мінску, таму было цалкам дарэчным вы-

лучыць Мінск у асобную катэгорыю, адасобіць яго ад Мінскай вобласці. Лаўрэаты ад Мінска — танцоры з калектываў "Мілавіца", "Рамонак", "Этнасуполка". Пра Любань і казаць няма чаго: на мой погляд, горад даўно можна было абвясціць танцавальнай сталіцай Беларусі (дарэчы, Рудабельскай фальклорнай рэспублікай падчас "Берагіні" прапанаваў назваць Акцябрскі раён ганаровы госць фестывалю, намеснік старшыні Беларускага фонду культуры Анатоль Бузэвіч). Лаўрэаты I ступені ва ўзроставай катэгорыі 17 — 25 гадоў Алена Драбўдзька і Вячаслаў Мігаленя з узорнага фальклорнага ансамбля "Верабейкі" фактычна мелі толькі тыдзень на падрыхтоўку да конкурсу. Вячаслаў вучыцца ў кадэцкім вучылішчы і дадому ў Любань прыехаў на вакацыі. Але гады падрыхтоўкі ў складзе ансамбля дарма не прайшлі. На гэты конт кіраўнік мінскага гурта "Мілавіца" Марыя Снітко казала, што імкнецца працаваць з дзецьмі як мага меншага ўзросту і паказваць ім традыцыі ўсіх гісторыка-этнаграфічных рэгіёнаў Беларусі. Да таго ж, нацыянальную культуру нельга вывучаць за грошы, адукацыя ў гэтай галіне, лічыць Марыя, павінна быць дармовай.

Турнір калектываў

У выніках турніраў дзіцячых калектываў улічваліся спеўныя і танцавальныя выступленні, мастацтва апаведальнікаў народнай прозы і рамесніцкае майстэрства, праграма "Традыцыйнае вясельле" і адпаведнасць строяў удзельнікаў традыцыям сваёй мясцовасці. Перамог гурт "Вянок" з Ракава, другое і трэцяе месца атрымалі акцябрскія "Праменьчыкі" і "Рудабельскія зорачкі".

Шмат намінацый, якія падсумоўваюцца, дазваляюць вызначыць сярод гуртоў сапраўды найлепшы. Але ж, як бы ні хацелася, каб адны і тыя ж дзеці аднолькава добра танцавалі, спявалі і займаліся рамёствамі, на практыцы гэта здараецца досыць рэдка. Усё роўна адзін гурт будзе "больш танцавальным",